

Persbericht

Luxemburg, 26 april 2022

Intellectuele eigendom niet volledig beschermd in de EU

Intellectuele-eigendomsrechten spelen een grote rol in een kenniseconomie: ze zorgen ervoor dat bedrijven en ontwerpers kunnen profiteren van hun creaties. Intellectuele-eigendomsrechten bieden de consument ook garanties op het gebied van kwaliteit en veiligheid. In een vandaag verschenen speciaal verslag waarschuwt de Europese Rekenkamer echter dat het rechtskader van de EU voor de bescherming van intellectuele eigendom niet zo doeltreffend is als het zou kunnen zijn. Hoewel het bestaande kader een aantal garanties biedt, zijn er nog steeds een aantal tekortkomingen, met name in de EU-richtlijn inzake modellen en het mechanisme voor taksen van de EU. De auditors wijzen er ook op dat de systemen van de EU en de lidstaten gebaat zouden zijn bij een betere afstemming op elkaar.

Intellectuele-eigendomsrechten (IER) zijn van cruciaal belang voor het mondiale concurrentievermogen van de EU. IER-intensieve industrieën genereren bijna de helft (45 %) van de economische activiteit van de EU, ter waarde van 6,6 biljoen EUR, en zorgen voor bijna een derde (29 %) van de totale werkgelegenheid in de EU. Namaakproducten leiden jaarlijks naar schatting tot een gedeerde omzet van 83 miljard EUR in de legale economie. Als het probleem van namaakproducten doeltreffend zou worden aangepakt, zou dat de EU-economie volgens een recente raming van het Bureau voor intellectuele eigendom van de EU (EUIPO) 400 000 banen opleveren. Namaakproducten houden ook aanzienlijke veiligheidsrisico's in, zoals onlangs is gebleken tijdens de COVID-19-pandemie. Om deze redenen leveren de Europese Commissie, andere EU-organen zoals het EUIPO, en de autoriteiten van de lidstaten aanzienlijke inspanningen om ervoor te zorgen dat de intellectuele-eigendomsrechten in de hele eengemaakte EU-markt worden geëerbiedigd.

“Intellectuele-eigendomsrechten zijn van essentieel belang voor de economie van de EU: ze stimuleren innovatie en investeringen en ontmoedigen namaak en de schadelijke gevolgen daarvan”, aldus Ildikó Gáll-Pelcz, het ERK-lid dat verantwoordelijk is voor de controle. “Maar het huidige EU-kader biedt niet alle intellectuele-eigendomsrechten de bescherming die ze nodig hebben. We hopen dat onze aanbevelingen de EU zullen helpen om dat beschermingsniveau te verhogen tot het niveau dat de interne markt vereist.”

De auditors merken op dat er wetgevende en ondersteunende maatregelen zijn ingevoerd om Uniemerken te beschermen. Tegelijkertijd wijzen ze echter op tekortkomingen in de EU-modellenrichtlijn, die in de gehele EU dezelfde rechtsgevolgen zou moeten hebben. Op dit moment is het EU-regelgevingskader voor modellen onvolledig en verouderd. Als gevolg daarvan

Dit persbericht is bedoeld om de kernboodschap weer te geven van het speciaal verslag van de Europese Rekenkamer. Het volledige verslag is te vinden op eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

zijn de nationale en EU-systemen niet op elkaar afgestemd, waardoor de praktijken van de lidstaten tijdens de aanvraag-, onderzoeks-, publicatie- en inschrijvingsprocedures uiteenlopen, wat tot rechtsonzekerheid leidt. Daarnaast wijzen de auditors op het ontbreken van een voor de gehele EU geldende beschermingsregeling voor alle producten. Het kader voor geografische aanduidingen van de EU heeft geen betrekking op niet-landbouwproducten, zoals ambachten en tekeningen en modellen van nijverheid, hoewel sommige lidstaten wetgeving hebben om dergelijke producten te beschermen.

De auditors zetten ook vraagtekens bij het mechanisme voor taksen van de EU, waarbij zij aanzienlijke verschillen constateren tussen de EU-taksen en taksen die door de nationale autoriteiten in rekening worden gebracht. Ze stelden vast dat de taksenstructuur van de EU voor IER niet de reële kosten weerspiegelt. Hoewel er criteria bestaan voor de vaststelling van de taksen op EU-niveau, zijn de auditors van mening dat er geen duidelijke methode is om de structuur en de hoogte ervan te bepalen, waardoor deze taksen op zo'n buitensporig niveau liggen dat overschotten worden opgebouwd (meer dan 300 miljoen EUR in de rekeningen van 2020 van het EUIPO). De auditors benadrukken dat dit in strijd is met het in de EU-wetgeving vastgelegde beginsel van begrotingsevenwicht.

Hoewel er een EU-kader voor de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten bestaat en dit over het algemeen goed functioneert, wijzen de auditors op enkele tekortkomingen in de uitvoering ervan. Met name wordt de richtlijn betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten niet in de hele EU op uniforme wijze toegepast, waardoor geen constant hoog niveau van bescherming van intellectueel eigendom in de interne markt wordt gewaarborgd. Tekortkomingen en inconsistenties in de douanecontroles in de lidstaten hebben ook negatieve gevolgen voor de handhaving en de bestrijding van namaak. De bescherming van IER in de EU verschilt dus naargelang van de plaats van invoer. De auditors merken ook op dat er binnen de EU verschillende praktijken bestaan voor de vernietiging van namaakgoederen. Zij waarschuwen dat die ertoe kunnen leiden dat vervalsers hun producten in de EU invoeren op plaatsen waar minder strenge controles en sancties gelden.

Achtergrondinformatie

Het EU-regelgevingskader voor intellectuele-eigendomsrechten is gebaseerd op EU-verordeningen en -richtlijnen en bestaande internationale overeenkomsten inzake intellectueel eigendom. Het doel ervan is bescherming bieden in alle EU-lidstaten door één EU-systeem tot stand te brengen dat uit Europese en nationale intellectuele-eigendomsrechten bestaat.

Speciaal verslag nr. 06/2022 "*Intellectuele-eigendomsrechten van de EU: bescherming niet geheel waterdicht*" is beschikbaar op de website van de ERK (eca.europa.eu).

In 2019 publiceerde de ERK ook een advies over het voorgestelde financieel reglement van het begrotingscomité van het EUIPO, waarin zij opriep tot een productief gebruik van overschotten.

De ERK presenteert haar speciale verslagen aan het Europees Parlement en de Raad van de EU, alsook aan andere belanghebbende partijen zoals nationale parlementen, belanghebbenden uit de sector en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld. De overgrote meerderheid van de aanbevelingen in de verslagen wordt in de praktijk omgezet.

Perscontact

Persdienst van de ERK: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu — M: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu — M: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu — M: (+352) 691 553 547